Hukuk Bölümü 2012/90 E. , 2012/193 K.

- **DAVACININ RAHATSIZLIĞINDA KULLANILAN STENT BEDELININ TARAFINA ÖDENMEMESI ÜZERINE AÇILAN DAVANIN, İDARİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI GEREKTİĞİ**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14

"İçtihat Metni"

Davacı : H.S.

Vekili : Av.S.A.

Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Vekili : Av. S.B.Y.

O L A Y : Davacı vekili, Çankaya Belediye Başkanlığında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca memur olarak görev yapan müvekkilinin, koroner arter hastalığın tedavisinde kullanılan ilaçlı stent bedelinin ödenmesi istemiyle davalı kuruma yapmış olduğu başvurunun reddedildiğinden bahisle, 5.200,01TL ilaçlı stent bedelinin fatura tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle 27.9.2010 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 15. İŞ MAHKEMESİ: 15.12.2010 gün ve E: 2010/853, K: 2010/944 sayı ile, davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin Çankaya Belediye Başkanlığında 657 sayılı DMK uyarınca memur olarak görev yaptığını, koroner arter hastası olan müvekkile ilaçlı stent takılması gerektiğini, 18.06.2010 tarihinde LAD ve KCA olmak üzere iki adet damarına bedeli ödenerek müvekkili tarafından satın alınan stentlerin yapılan operasyonlarla müvekkiline takıldığını, müvekkilinin SGK başkanlığından stent talep ettiğini, ancak davalı kurumun bunu karşılamadığını, bunun sosyal devlet ilkesine aykırı olduğunu, müvekkilinin ameliyatında kullanılan 5200,01 TL stent bedelinin fatura tarihinden itibaren faizi ile davalıdan tahsilini; davalı vekilinin cevap dilekçesinde, davanın reddini talep ettiğini; davacının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak emekli sandığı iştirakçisi olarak çalıştığı, bu durumda davacının sarf malzemesi açısından açtığı dava konusunda idari yargı yerinin görevli olduğu, ihtilafın çözüm yerinin mahkemeleri olmadığı gerekçesiyle; uyuşmazlık açısından idari yargı görevli olduğundan Mahkemelerinin Görevsizliğine, dava dilekçesinin görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, müvekkilinin ilaçlı stent bedelinin ödenmesi istemiyle davalı kuruma yapmış olduğu başvurunun reddine ilişkin 23.08.2010 tarih ve 11916463 sayılı işlemin iptali ile 5.200,01TL ilaçlı stent bedelinin fatura tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle 14.4.2011 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 7. İDARE MAHKEMESİ: 20.04.2011 gün ve E: 2011/728, K: 2011/742 sayı ile, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun geçici 139. maddesinde; tedavi giderine ilişkin hükümler yer almakta iken, bu Kanunun anılan hükmünün de yer aldığı bir kısım hükümlerini yürürlükten kaldıran ve Emekli Sandığına ilişkin getirilen hükümleri 1 Ekim 2008 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 1. maddesinde; bu Kanunun amacının, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişisel güvence altına almak, bu sigortalardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları, bu haklardan yararlanma şartları ile finansman ve karşılanma yöntemlerini belirlemek, sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişi ile ilgili usul ve esasları düzenlemek olduğu belirtilmiş, "Finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri ve süresi" başlıklı 63. maddesinin 1. fıkrasında; Genel sağlık sigortalısının ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlıklı kalmalarını; hastalanmaları halinde sağlıklarını kazanmalarını; iş kazası ile meslek hastalığı, hastalık ve analık sonucu tıbben gerekli görülen sağlık hizmetlerinin karşılanmasını, iş göremezlik hallerinin ortadan kaldırılmasını veya azaltılmasını temin etmek amacıyla Kurumca finansmanı sağlanacak sağlık hizmetleri sayılmış olup, (f) bendinde, "Yukarıdaki bentler gereğince sağlanacak sağlık hizmetleriyle ilgili teşhis ve tedavileri için gerekli olabilecek kan ve kan ürünleri, kemik iliği, aşı, ilaç, ortez, protez, tıbbi araç ve gereç, kişi kullanımına mahsus tıbbi cihaz, tıbbi sarf, iyileştirici nitelikteki tıbbi sarf malzemelerinin sağlanması, takılması, garanti süresi sonrası bakımı, onarılması ve yenilenmesi hizmetleri" bu kapsamda değerlendirilmiş, 2. fıkrasında da, "Kurum, finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin teşhis ve tedavi yöntemleri ile (f) bendinde belirtilen sağlık hizmetlerinin türlerini, miktarlarını ve kullanım sürelerini, ödeme usul ve esaslarını Sağlık Bakanlığının görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir. Kurum, bu amaçla komisyonlar kurabilir, ulusal ve uluslararası tüzel kişilerle işbirliği yapabilir. Komisyonların çalışma usul ve esasları Maliye Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı'nın görüşü alınarak Kurumca belirlenir." hükmüne yer verilmiş, 64. maddesinde ise; Kurumca finansmanı sağlanmayacak sağlık hizmetlerinin sayılmış olduğu; aynı Kanunun 101. maddesinde, "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." Hükmünün getirildiği, 108. maddesinde bu kanunun 73. maddesinin 30.04.2008 tarihinde, 63. maddesinin 01.07.2008 tarihinde diğer hükümlerinin ise 2008 yılı Ekim ayı başında yürürlüğe gireceğinin belirtildiği; dava dosyasının incelenmesinden; Çankaya Belediye Başkanlığı'nda memur olarak görev yapan davacının, kalp ameliyatında kullanılan iki adet ilaçlı stent bedelinin kendisine ödenmesi isteminin reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığının anlaşıldığı; bu durumda; 5434 sayılı Kanun kapsamındaki tedavi giderlerinden kaynaklanan uyuşmazlıklar idari yargı yerlerinde görülüp çözümlenmekte iken, 5510 sayılı Kanun ile, 5434 sayılı Kanunun tedavi giderlerine ilişkin hükümlerinin 01.07.2008 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırıldığı, aynı Kanunda finansmanı sağlanacak ve sağlanmayacak sağlık giderlerinin düzenlendiği, davacının, kalp ameliyatında kullanılan iki adet ilaçlı stent bedelinin ödenmesini istediği, zararın doğduğu tarihlerde 5510 sayılı Kanunun yürürlükte olduğu, ilaçlı stent bedelinin ödenip ödenmeyeceği hususunun bu Kanun hükümleri uyarınca değerlendirileceğinden, ilaçlı stent bedelinin ödenmesi için yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali isteminden kaynaklanan bu uyuşmazlığın, yukarıda yer verilen Yasa hükümleri uyarınca adli yargı yerince (iş Mahkemelerinde) görülüp çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmış olduğu gerekçesiyle; 2577 sayılı Yasa'nın 15/1-a maddesi uyarınca davanın Görev Yönünden Reddine karar vermiş bu karar itiraz edilmeyerek kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 1.10.2012 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasanın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Yasanın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Mahkememize gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ve Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın sözlü açıklamaları ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Tuncay DÜNDAR'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının, kalp rahatsızlığının tedavisinde kullanılan ve davacı tarafından ödemesi yapılan stent bedelinin faiziyle birlikte tazmini istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Davacının Çankaya Belediye Başkanlığında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca memur olarak görev yaptığı, koroner arter hastalığından dolayı 26.02.2009 tarihinde LCX damarına, 18.06.2010 tarihinde LAD ve KCA olmak üzere iki adet damarına, davacı tarafından bedeli ödenerek satın alınan stentlerin takıldığı; davacının davalı kurumdan takılan stent bedelini talep ettiği ancak davalı İdarenin 01.07.2010 tarih ve .../ 10205690 sayılı yazısı ile stent bedelinin karşılanmayacağının bildirildiği, davacı tarafından, 30.07.2010 tarihli dilekçe ile ilaçlı stent bedelinin ödenmemesinin gerekçesinin bildirilmesinin istenildiği; bu dilekçeye karşı davalı kurum tarafından verilen 23.08.2010 tarih ve 11916463 sayılı cevapta, "İlaçlı stent bedeli kurumumuza fatura edilmesi halinde kurumumuz ayrıca stent bedelini karşılamamaktadır. İlaçlı stent bedeli olarak kurumumuzun tespit ettiği bir fiyat bulunmamaktadır." denilerek davacının talebinin reddedildiği; davanın da 5.200,01TL ilaçlı stent bedelinin fatura tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açıldığı anlaşılmıştır.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "...bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "...5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir... Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır..."

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "...diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan ve 5754 sayılı Yasanın yürürlüğe girdiği tarihte kamu personeli olan davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 7.İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 7.İdare Mahkemesi'nin 20.04.2011 gün ve E: 2011/728, K: 2011/742 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 1.10.2012 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.